

ECOTRON HASSELT UNIVERSITY | NATALIE BEENAERTS AAN TAFEL MET STIJN BIJNENS

GROEIEN IN HET GROEN

Investeringsmaatschappij LRM wilde de Terhillssite in Maasmechelen uitbouwen tot een toeristische trekpleister in het groen. UHasselt zocht naar een manier om haar klimaatonderzoek op de (wereld)kaart te zetten én wetenschap dichterbij de mensen te brengen. Met de *Ecotron Hasselt University* aan de toegangspoort van het Nationaal Park Hoge Kempen vonden zij elkaar.

Op de plek in Eisden waar mijnwerkers jarenlang het zwarte goud uit de grond haalden, wordt vandaag het effect van klimaatverandering bestudeerd. Symbolischer kan haast niet. In de ecosysteemkamers van de *Ecotron Hasselt University* bestuderen onderzoekers hoe een wijzigend klimaat de biodiversiteit en het landschap van pakweg 2070 zal beïnvloeden.

De Ecotron werd geopend onder massale belangstelling. Heeft die grote aandacht jullie verrast?

Stijn Bijmens: Mij niet. Je ziet dat mensen steeds bezorgder worden over klimaatverandering. Bedrijven zoeken naar modellen waarin economie en ecologie niet meer in conflict met elkaar staan. Verenigingen als Natuurpunt trekken steeds meer leden uit alle geledingen en strekkingen van de maatschappij aan. Mensen

beseffen dat klimaatverandering een probleem is. Daardoor raken ze ook geïnteresseerder in de wetenschap erachter.

Natalie Beenaerts: Mensen voelen dat er vanalles gaande is met onze natuur. Het maatschappelijke gevaar van klimaatverandering wordt steeds duidelijker. Je krijgt dus spontaan ook meer aandacht voor het onderzoek daarrond.

”

Het gevaar van
klimaatverandering
wordt steeds
duidelijker. Je
krijgt dus ook meer
aandacht voor
het onderzoek
daarrond.

DICHT BIJ DE MENSEN

Was dit Ecotron-project van bij het begin zo ambitieus?

Natalie Beenaerts: Initieel ging het voor ons om een louter wetenschappelijke onderzoeksinfrastructuur. We droomden van een *state-of-the-art* installatie waarin we verschillende parameters zoals vochtigheid, temperatuur en CO₂-concentratie semiautomatisch konden meten, controleren en manipuleren om het klimaat van de toekomst te simuleren. In Europa is er enkel in het Franse Montpellier zo'n installatie. Daarmee wilden we ons klimaatonderzoek academisch op de wereldkaart zetten.

Waarom was daar de Ecotron voor nodig?

Natalie Beenaerts: Met zo'n installatie wordt het veel makkelijker om – ook als kleine universiteit –

een belangrijke rol op te nemen in grote Europese onderzoeksprojecten. Op Vlaams en provinciaal niveau schaalden alle partijen zich meteen enthousiast achter ons idee, maar wél vanuit de overtuiging dat we van die *Ecotron* dan ook een symbool moesten maken. Een icoon dat onze regio zou helpen om haar toeristische ambities te realiseren.

Stijn Bijmens: Vanuit LRM geloven we heel sterk in de belevingseconomie. Limburg heeft op dat vlak veel potentieel, omdat we nog veel ruimte en groen hebben. We ontwikkelden Terhills als een bovenregionale site die toeristen uit België, Nederland en Duitsland naar onze regio moet brengen. Op 40 minuten van hier wonen 40 miljoen mensen met een hoge koopkracht: hoe brengen we hen naar Limburg? Natuurlijk: het Nationaal Park is al een attractiepool, maar als je al die ambities wil vervullen, moet je daar ook dingen rond bouwen.

Zoals de Ecotron, dus.

Stijn Bijmens: Inderdaad. De *Ecotron* is niet alleen een architecturaal ankerpunt, maar ook een unieke kans om, op een laagdrempelige manier, méér te weten te komen over klimaatverandering.

NATALIE BEENAERTS is doctor-navorsers milieubiologie aan UHasselt. Als onderzoekster is ze verbonden aan het interdisciplinaire Centrum voor Milieukunde. Zij is *project leader* van het *Field Research Centre* en projectcoördinator van de *Ecotron Hasselt University*.

Betekende dat een toegeving voor UHasselt?

Natalie Beenaerts: Integendeel. We worden op alle mogelijke manieren prima omkaderd – deze locatie helpt ons ook om onze ambities nog beter in te vullen. Als *civic* universiteit wil UHasselt haar onderzoek bovendien ook zichtbaar maken. We hadden deze infrastructuur uiteraard in het Wetenschapspark in Diepenbeek kunnen bouwen, maar daar had ons onderzoek nooit dit soort maatschappelijke aandacht gekregen. Hier brengen we

ons onderzoek letterlijk dichterbij de mensen én krijgen we de kans om aan een breed publiek uit te leggen waarover ons onderzoek gaat.

Stijn Bijens: Tegelijkertijd brengt deze unieke infrastructuur toponderzoekers uit Nederland, Engeland, Duitsland, Oostenrijk en Scandinavië naar Limburg. Volgend jaar organiseert het *Field Research Centre* van het Centrum voor Milieukunde (CMK) hier ook een groot internationaal congres. Daarin zit dan weer potentieel voor een *ander* soort toerisme waar onze regio nu nog maar weinig op inzet. Ook op dat terrein kunnen we elkaar dus helpen groeien.

VLEERMUISVRIENDELIJK

Is het soms niet moeilijk om al die verschillende ambities met elkaar in evenwicht te houden?

Natalie Beenaerts: Zo ervaren wij dat niet. We krijgen veel steun van LRM op praktisch gebied. Het hele gebied is bijvoorbeeld omheind, dus wij moeten niet extra investeren in de beveiliging van de *Ecotron*. De serviceweg die we nodig hebben voor ons onderzoek wordt heraangelegd, maar er wordt ook gevraagd naar onze wensen – en aan die wensen wordt, waar mogelijk, tegemoet gekomen. Er is continue dialoog over allerlei praktische zaken. En daarmee wordt spontaan rekening gehouden met de randvoorwaarden die aan ons onderzoek verbonden zijn.

Stijn Bijens: Zo hebben we op de shuttleweg die we aan het aanleggen zijn, bewust gekozen voor vleermuisvriendelijke verlichting. (*Licht*) Ook al hadden wij daar voordien nog nooit van gehoord.

STIJN BIJENS is sinds 2008 algemeen directeur van de Limburgse investeringsmaatschappij LRM. In 2017 kreeg hij een eredoctoraat van UHasselt voor zijn bijdrage aan (regionale) innovatie.

Maar wat is het belangrijkste: dat die shuttle door het park rijdt of dat de vleermuispopulatie beschermd blijft?

Stijn Bijens: Allebei. Als investeringsmaatschappij is het economische luik uiteraard belangrijk voor ons, maar we zijn geen puur private ontwikkelaar. Voor ons is het beheren van de Terhillssite een oefening in balans waarbij we verschillende afwe-

gingen maken. Dat is niet altijd even eenvoudig, maar we proberen daarin wél de juiste keuzes te maken. En we zijn ons ook heel bewust van onze maatschappelijke rol.

Hoe ziet LRM die rol, in deze context?

Stijn Bijens: We willen *niet* alleen economische winst boeken, maar met dit project de natuur ook dichterbij de mensen brengen én een proeftuin bieden voor nieuwe innovaties. Door zelfrijdende shuttles door het park te laten rijden, bieden we niet alleen kansen om onderzoek rond zelfrijdende bussen uit te testen. We werken daarmee ook actief mee aan het creëren van draagvlak rond dat soort nieuwe innovaties. Als mensen op vakantie eens kunnen meerijden met een zelfrijdend voertuig, dan zal hun angst voor die nieuwe vorm van mobiliteit ook verkleinen. Ook dát vinden we belangrijk.

Natalie Beenaerts: Deze site is een fantastische proeftuin voor héél wat types onderzoek. Het Instituut voor Mobiliteit (IMOB) voert hier onderzoek naar verplaatsingsgedrag en bewegingspatronen. Binnen CMK krijgen ook onze milieueconomen en -juristen de kans om vanuit een concrete *setting* nieuwe projecten uit te werken rond o.a. ecosysteemdiensten. En met de expertise die we daarrond opbouwen, kunnen we LRM dan weer beter ondersteunen bij het beheer en management van zo'n natuurpark. Want hoe houd je economie en ecologie met elkaar in evenwicht bij de ontwikkeling van zo'n site? Daar organiseerden we in 2017 trouwens een *summer school* over.

Stijn Bijens: En zo helpen we elkaar continu groeien.